

‘En Jezus zeide tot Simon; Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen.’

Psalm 136:1, 3 en 4

Psalm 119:3

Psalm 95:1 en 2

Psalm 95:3 en 4

Psalm 143:10

Lezen: Lukas 5:1-11

Ds. K.H. Bogerd, Walterswald

Gemeente, tijdens de voorbereiding van de preek werd ik herinnerd aan een gebed van Luther: ‘Trouwe God, ik ben begonnen te prediken en het volk te onderwijzen, maar het gaat niet, het gaat zo met horten en stoten; maar dat doet er niet toe. Gij hebt mij bevolen Uw Woord te verkondigen, daarom zal ik het niet opgeven. Mislukt het, dan mislukt het U, gelukt het, dan gelukt het mij en U...’

Gij hebt het mij bevolen en daarom zal ik het niet opgeven, zegt Luther.

Vandaag, zoveel jaren later, mogen we de woorden uit het heilig Evangelie van Lukas 5 horen en lezen. Met Gods hulp willen we nadenken over de tekstwoorden uit vers 10b, die als een climax in het Schriftgedeelte oplichten: ‘En Jezus zeide tot Simon; Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen.’

Er is iets bijzonders aan de hand in het gelezen Schriftgedeelte dat van belang is om de tekstwoorden uit vers 10b te kunnen plaatsen. In de tekst gaat het over mensen vangen en dat vangen van mensen wordt in het Schriftgedeelte op bijzondere wijze verstaanbaar gemaakt door de Heere Jezus.

We zien in de verzen 1-4 dat de schare op de Heere Jezus aandringt om door Hem, de Visser der mensen, gevangen te worden. Vervolgens zien we in de verzen 5-7 dat de vissen door Gods wonderbare kracht ook dringen om door het vangnet gevangen te worden. Ten slotte zien we in de verzen 8-11 dat Petrus en zijn medediscipelen liefdevol getrokken/geroepen worden om een visser van mensen te worden.

Graag uw aandacht voor drie gedachten: ten eerste de schare (menigte) (1-4), ten tweede de vissen (5-7) en ten derde de vissers van mensen (8-11). Dus de schare, de vissen en de visser/mensenvanger.

1. De schare

In vers 1 dringt de schare op de Heere Jezus aan om het woord van God te horen.

Vers 1: ‘En het geschiedde, als de schare op Hem aandrong, om het Woord Gods te horen, dat Hij stond bij het meer Gennesareth.’

Het vorige hoofdstuk eindigt met de woorden: ‘En Hij predikte in de synagogen van Galilea.’ En deze woorden worden voorafgegaan door de woorden van de Heere Jezus Zelf: ‘Ik moet ook andere steden het Evangelie van het Koninkrijk Gods verkondigen; want daartoe ben Ik uitgezonden.’ Dat gaat de Heere Jezus in de Evangelielezing zo zichtbaar maken, dat ons op dit

moment daadwerkelijk voor ogen geschilderd wordt, wat en hoe de Heere Jezus werkt. Zo zoekt de Heere Jezus vandaag u en jou in het gewaad van Zijn Woord.

‘De schare drong op de Heere Jezus aan om het Woord van God te horen.’ Zij werden met liefdekoorden tot Hem getrokken om uit Gods Woord onderwezen te worden. Zo worden wij getrokken naar deze plaats waar Jezus –zondag aan zondag – spreekt, niet aan de oever van het meer of aan de jachthaven van de Linge, maar in Zijn huis, n de kerk.

U ziet het helemaal voor u, de mensen dringen zo aan bij de Heere Jezus, dat ze uit Zijn mond geen woord willen missen. Liefdewoorden die indrukken in uw hart, die zo passen bij uw omstandigheden (nood, verdriet, gemis). Woorden, die uw hart genezen, die uw hart voor de Heere en Zijn dienst in vuur en vlam zetten.

Zou u de Heere Jezus ook wel willen aanraken? Zo dicht bij Hem zijn. U kunt niet zo dicht bij Hem komen of Hij komt zo dicht bij u, zo nabij, dat u Zijn stem hoort *in* het diepst van uw hart.

Ziet u het voor u gemeente? De Heere Jezus trekt de mensen aan de oever van het meer van Gennesareth (vissershaven) zo naar Zich toe dat Hij aan de rand van het meer Gennesareth van plaats moet veranderen. De tekst gaat verder:

Vers 2: ‘En Hij zag twee schepen aan de oever van het meer liggende, en de vissers waren daaruit gegaan, en spoelden de netten.

3. En Hij ging in één van die schepen, hetwelk van Simon was, en bad hem, dat hij een weinig van het land afstak; en nederzittende, leerde Hij de scharen uit het schip.

4. En als Hij afliet van spreken, zeide Hij tot Simon: Steek af naar de diepte, en werp uw netten uit om te vangen.’

De Heere Jezus gaat in één van de beide vissersscheepjes en vraagt aan Petrus (de visser van vissen) of hij zijn scheepje wat verder van de kant wil doen drijven. Dan gaat de Visser der mensen in de boot zitten, jongens en meisjes, om vandaaruit de mensen die op de kant staan te leren. Zo kon iedereen Hem ook beter horen en zien. De Heere Jezus geeft zo zittend als een joodse Rabbi vertrouwelijk onderwijs. Zo is Hij in gesprek met de schare, de kinderen, de jongeren en de ouderen. Hij leert door Zijn Woord en Geest.

Er staat alleen geschreven dat ‘Hij leerde’, er staat niet welke woorden van God Hij leerde aan de schare. We doen het met wat er staat: ‘Hij leerde de scharen uit het schip’. De Heere Jezus dringt met Zijn lering hun, uw en jouw leven binnen. Zie je? Hij zit neer. Hij rust en leert tegelijk. Jezus is altijd werkzaam in de dingen van Zijn Vader. Zijn stem klinkt met Goddelijke autoriteit over het water naar het land. Zijn stem klinkt, door de verkondiging, door de gewelven van het Godshuis naar uw en jouw en mijn hart. Blijft Hij spreken? Nee. Het gaat om tijd en gelegenheid.

De Heere Jezus stopt met spreken. Hij gaat nu Zijn wonderlijke Goddelijke daden tonen. Hij gaat aan u, jou en mij de uitwerking van Zijn woorden tentoonspreiden en Hij gebiedt Simon: ‘Steek af naar de diepte, en werp uw netten uit om te vangen.’ Simon? Ja, Simon Petrus, een geroepen discipel, een visser uit de schare, die de netten op het strand aan het uitspoelen was: vreugdeloos werk, netten uitspoelen waar je heel de nacht niets mee gevangen hebt. Bent u ook wel eens moe, van al uw vruchteloos gezwoeg? Let eens op Simon. Gehoorzaamt hij het gebod van de Heere Jezus? Simon is een echte visser en hij heeft verstand van vissen. Hij is een visser van vissen dan zijn we bij de tweede gedachte.

2. De vissen

De Heere Jezus gaat nu verder aantonen wat Zijn woorden uitwerken. Wat antwoordt Simon?

Vers 5: 'En Simon antwoordde en zeide tot Hem: Meester, wij hebben de gehele nacht over gearbeid, en niet gevangen.' Simon wordt eerlijk voor zijn Meester voordat hij het gebod gehoorzaamt. U ook? Hij zegt eigenlijk, wij waren met zijn vieren heel de nacht op het water, we hadden alles wat we nodig hadden om te vissen, twee boten, mankracht, water, netten, een donkere nacht, maar vissen hebben we niet gevangen. De vissen waren in het meer, maar niet in onze netten.

Hebt u dat ook dat u zegt: 'Ik heb alle middelen die voor handen zijn gebruikt, maar de vangst ligt niet binnen mijn vermogen, de vangst is Gods gave.' Wat wilt u dan vangen?' U zegt: 'Brood voor de kost...' En weer een ander zegt: 'Voedsel voor mijn ziel, brood voor het hart, antwoord van boven, kracht van boven, genade van boven.' Maar er is ook een andere kant dat u zegt: 'Wat dacht u van het hart van mijn zoon, dochter, vader, moeder, vriend dat van God is losgeraakt. Ik heb er alles aan gedaan, gebeden dat ik gebruikt mocht worden als een instrument in Gods hand, om mijn kind weer bij God terug te brengen.'

Of u nu de vangst ziet als brood voor de kost, als brood voor uw hart of het terugwinnen of het inwinnen van uw kind of wie dan ook voor de dienst aan de Heere. Hoor dan wat Simon zegt: 'Doch op Uw woord zal ik het net uitwerpen.' Ik geloof Uw Woord, Heere, en op Uw Woord zal ik het doen, ik zal het net uitwerpen. Als God in Christus spreekt dan kunt u toch niet anders? Hij spreekt en het is er, Hij gebiedt en het staat er. De Heere Jezus spreekt en brengt tegelijkertijd alles mee, zodat u en jij het met Simon 'gaat wagen op Gods Woord alleen'. U zegt: 'Ik heb al wat afgestreden, ik heb al wat afgezwogd, maar elke keer val ik weer in die oude zonde, en laat ik na of vergeet ik gewoonweg te doen wat God mij zegt.' Dat doet u verdriet? Jongens en meisjes, heb je er last van als je ongehoorzaam bent? Twijfel niet aan Gods genade en sta op het Woord van God weer op uit uw zonde en belijdt ze. 'Wie zijn zonde belijdt en laat die zal barmhartigheid geschieden.' Sta op, blijf er niet in liggen, keer terug naar God. In de naam van Jezus. En belijdt op grond en in de kracht van Gods eigen woorden: 'Heere, U hebt gezegd in Uw Woord: "Wie zijn zonde belijdt en laat die zal barmhartigheid geschieden." Hier ben ik Heere, "k beken aan U oprecht mijn zonden" en geef dat ik door Uw opstandingskracht de zonde laat, dat ik mijn misstappen achter mij laat, dat ik mag doen wat U mij door Uw Woord zegt, laat mij Uw ontferming ondervinden, ervaren. Uit genade, om Jezus' wil. Amen.' Grijp moed, God hoort u en jou ook in 2019.

Terug naar de tekst: 'Doch (maar) op Uw woord zal ik het net uitwerpen.' Doet Simon dat als enige van de vier discipelen? Nee, gemeente het gaat door het Woord van Jezus op de vissen, op de vangst aan. Dat is het doel, dat is wat Jezus hier zichtbaar en tastbaar wil maken voor deze vier ervaren vissers van vissen. Wat zeg ik? Voor de schare op het strand en voor ons, anno nu. De discipelen werpen alle vier van beide boten eenparig hun netten uit. Hoe? Op het Woord van Jezus. Hoor maar:

Vers 6: 'En als zij dat gedaan hadden, besloten zij een grote menigte vissen, en hun net scheurde.

7. En zij wenkten hun medegenoten, die in het andere schip waren, dat zij hen zouden komen helpen. En zij kwamen, en vulden beide schepen, zodat zij bijna zonken.'

Op het woord van Jezus sluiten zij een menigte aan vissen in hun netten zodat het weinig scheelde of hun net scheurde (Arabische vertaling). Wat een wonder gemeente, één keer de netten uitwerpen en dan zo'n vangst: een net vol (gevangen) levende vissen. Ze roepen hun medevissers te hulp en ze vullen de beide vissersschepen zo vol dat ze bijna zinken. Merkt u het ook op? Het scheelde een haar of het net scheurde en het scheelde een haar of de beide boten zonken. Maar dat is wat Lukas als getuige opschrijft. Zo was het werkelijk. En dat loopt de Heere Jezus, als de Zoon van God, niet uit de Hand. Ziet u zo op Hem: De Heere Jezus, God en mens.

Ziet u dat de Heere Jezus hier in deze wonderbare visvangst iets van Zijn Godheid laat oplichten? De Schepper van hemel en aarde, de zee en alles wat daarin is. Wijst dit wonder niet heen naar de 3000 bekeerlingen op de Pinksterdag? Daar is het toch Petrus die het Woord van God, Jezus Christus en Dien gekruisigd verkondigt? Wat gebeurt daar? Daar worden van nature dode mensen (u, jij en ik, omdat we zonder wedergeboorte Gods stem niet gehoorzamen) gevangen door het vangnet van het Evangelie tot het leven. Wat zeg ik? Gevangen tot het eeuwige leven.

Toen zij op het pinksterfeest die woorden Gods van Petrus hoorden, 'werden zij verslagen in het hart en zeiden tot Petrus en de andere apostelen: Wat zullen wij doen mannen broeders? En Petrus zeide tot Hen: Bekeert u, en een iegelijk van u worde gedoopt in de naam van Jezus Christus tot vergeving der zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen' (Hand. 2:37-38).

Dat net van het evangelie wordt ook nu uitgeworpen. Wereldwijd vele, vele netten. En die maken samen het ene net van de Visser der mensen Jezus Christus zo vol dat het bijna scheurt. En dat Ene net maakt de beide boten zo vol, dat ze bijna zinken. Zo lijkt het ja, dat het schip van de kerk bijna zinkt. Maar wie is er aan boord? Jezus. Ziet u dat? Ziet u op Hem? U zegt mogelijk wel met de apostel Johannes: 'Toen ik Hem (Jezus) zag viel ik als dood aan Zijn voeten.' Ja, dan hebt u Hem echt gezien. In Zijn heerlijkheid, Zijn majesteit, Zijn glorie. 'Alles wat aan Hem is, is gans begerlijk.' Dat gebeurt ook in het volgende vers en dan zijn we bij de derde gedachte.

3. Vissers der mensen (VDM) Verbi divini minister: Dienaren van het goddelijke Woord

Wat doet Simon? De tekst gaat verder:

Vers 8: 'En Simon Petrus, dat ziende, viel neder aan de knieën van Jezus, zeggende: Heere! ga uit van mij; want ik ben een zondig mens.

9. Want verbaasdheid had hem bevangen, en allen, die met hem waren, over de vangst der vissen, die zij gevangen hadden;

10. En desgelijks (evenzo) ook Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs, die medegenoten van Simon waren.'

Knielt u mee, gemeente, met Simon Petrus voor de Heere Jezus? Petrus was zo vol van Gods heiligheid dat hij door het geloof knielde voor de Koning der koningen. Hij noemt Hem immers Kurios. Jezus is Heere. Jezus, is de eeuwige God en tegelijkertijd de mensen in alles gelijk geworden uitgenomen de zonde. Knielt u mee? Jakobus en Johannes, de zonen van Zebedeüs en Andreas de broeder van Petrus (uit ander Evangelie) knielen mee. Ze waren allen met verbazing bevangen vanwege het wonder van de visvangst waarin God zo zichtbaar en tastbaar voor aller ogen gesproken had.

Wordt u blij van de belijdenis van Petrus? 'Heere! Ga uit van mij; want ik ben een zondig mens.' U zegt: Ik herken dat, ja, ik ben dan toch niet de enige die zich zo zondig kan voelen wanneer ik iets van Gods heiligheid, van Gods liefde gewaar word. Ik kan niet voor God bestaan. Als God met mij naar mijn zonde zou doen, dan zou ik er niet meer zijn. Dan zinkt mijn scheepje. Rechtvaardig. Ja, dan zou God het niet verkeerd doen. Maar wat een wonder dat ik dan met Petrus en de discipelen neer mag knielen en aanbidden. Geen mens aanbidden, maar de Heere Jezus. Hij, God en Mens, mijn lieve Borg, mijn Middelaar, mijn Koning, die alles in orde maakt bij God de Vader. En dat voor mij. Ik zie met Petrus, dat ik dat werkelijk door het geloof, op Gods Woord gedaan heb.

Bent u zo weleens verbaasd over wat God doet? Middelijkerwijs. Dat u soms op uw eigen kompas dit doet en dat doet en dat al het geploeter niet helpt. Maar dat de Heere dan door de verkondiging van Zijn Woord tot u spreekt en zegt 'werp uw netten uit om te vangen'. Doe het dan maar, volgens het kompas van Gods Woorden, wat Hij tot u spreekt. Verwacht de uitkomst van de Heere. In het ambt als ouderling, diaken, kerkrentmeester, dominee, dokter, notaris, burgemeester. Maar ook u, vader, moeder, jongen, meisje, omwille van het ambt aller gelovigen. We staan hier duidelijk op een belangrijk punt dat ik zomaar niet op iedereen toe kan passen. Petrus is een visserman: een visser van vissen en hij staat op het punt om door de Heere gemaakt te worden tot een visser der mensen. Tot een apostel. Een dienaar van het Goddelijke Woord. Hoor maar in verzen 10b en 11:

10b: 'En Jezus zeide tot Simon: Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen. 11. En als zij de schepen aan land gestuurd hadden, verlieten zij alles, en volgden Hem.'

Ziet u Petrus liggen aan de voeten van Jezus? Wat een heerlijke plaats. Door het licht van Gods heiligheid dat glansde over de Heere Jezus en zijn wonderlijke daden werd het ook licht in het hart van Petrus. Door het ontdekkende licht van de Heilige Geest had hij net als de hoofdman over honderd (Matt. 8:8) uitgeroepen dat hij het niet waardig was dat de Heere Jezus onder zijn dak zou inkomen. Petrus is niet waard dat de Heere Jezus op zijn wegzinkende scheepje meester is. Dat is zo. Maar toch denk ik dat er nog meer aan de hand is.

Simon Petrus ondergaat een totale fundamentele verandering van staat ten aanzien van zijn ambt. Het betreft hier in de tekst een Godsopenbaring. Simon heeft Jezus de Zoon van God, als God, als de Visser der mensen gezien in Zijn Goddelijke Majesteit. Dat had hem als dood aan de voeten van de Heere Jezus doen vallen. De Heilige. De Almachtige. De Zaligmaker van zondaren. De Middelaar Gods en der mensen. Dan spreekt de Heere Jezus tot Petrus, die zo'n belangrijke apostel zou worden in het Koninkrijk van God, dezelfde woorden die de herders in Efratha's velden uit de mond van de engel mochten horen toen zij ook verschrikt waren door het licht van Gods Heiligheid.

Die heiligheid van God verdraagt de zonde niet. Maar laat u vertroosten, gemeente, als u ook moet belijden dat u vanwege uw zonde niet voor God kunt bestaan. Dan is er net zo'n troost voor u als ook voor Petrus het geval was. De Heiland zegt het: 'Vreest niet!' Dat is een troost die u ten deel valt: vreest niet, wees niet bevreesd voor Mij, Ik zal u geen pijn/leed doen, Ik zal u niet veroordelen, onder mijn hoede zal uw scheepje niet wegzinken. Maar nu toegespitst op Petrus zegt de Heere Jezus hiermee: 'Petrus, uw scheepje zal onder Mijn hoede niet zinken en wees niet zo ontzet en verbaasd over de grote vangst. Vanaf nu zult gij mensen levend/ten leven vangen.' Op de pinksterdag wel drieduizend in een keer. Pinksterfeest! Er is dus echt iets

veranderd bij Petrus. De Heere Jezus zegt tegen Petrus: 'Van nu aan zult gij mensen vangen.' Van een visser van vissen wordt Petrus een visser van mensen: 'Mensen vangen', 'getrokken met koorden van goedertierenheid'. Vanuit de grondtekst betekent het: mensen levend vangen of mensen ten leven vangen. De Heere Jezus zegt tot Petrus en misschien wel tot jou – hoe jong je ook bent: Jij zult vanaf nu het net van het Evangelie uitwerpen, jij zult Mijn dienaar zijn om Mijn Woord te verkondigen. Ik gebruik jou als een gelukkig instrument in Mijn hand om mensen te redden.

Redden? Ja, vanuit de diepten van de zonde en ellende (waarin zij en wij allen van nature gedompeld zijn), door de verkondiging van het Woord op de weg van het leven en de weg van de zaligheid te brengen. En om pelgrims, kruisdragers, Christenstrijders, navolgers van Christus op die smalle weg door de prediking van het Woord te vertroosten: 'Troost, troost Mijn volk zal ulieder God zeggen, spreek naar het hart van Jeruzalem.' Dat is wat? Wat doe je dan als Jezus zegt: 'van nu aan'? Dan moet u eens opletten in het laatste vers.

Het lijkt wel of er iets ontbreekt nadat Jezus die roepingswoorden heeft uitgesproken. Wat dan? Jezus geeft Petrus geen bevel/opdracht meer, zoals dat in vers 3 en 4 en zojuist in vers 10 het geval was. Nee, in het laatste vers sturen deze vier apostelen zelf, vrijwillig, gehoorzaam, hun schepen naar het strand of de haven van het meer van Genesareth. Ziet u wel dat de schepen niet zinken? Ziet u wel dat Jezus aan boord is tot ze veilig aan wal gekomen zijn. Jezus, is aan boord totdat wij veilig aankomen, gemeente. Put u daar moed uit? Geloof? Nieuwe kracht? Het scheepke vergaat niet, zolang Jezus aan boord is. Dan gaan ze aan land. En dan? O dan hebben ze vaste grond onder de voeten, namelijk het Woord van Jezus: 'Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen.' En ze doen het. De Heere Jezus doet geen half werk.

Dan verlaten ze alles. Alles? Hun oude beroep, hun boordevolle schepen, het water, de vissen. Wat zeg ik? Hun medevissers, hun vader, hun visafslag, hun glasstad. 'Alles,' zegt de Schrift. Is dat moeilijk? Onmogelijk? Nee gemeente. Ik las in een commentaar: Zelfs zo, dat wanneer je steeds rijker wordt, en je steeds meer in de verleiding komt om je hart op je rijkdommen te zetten, wat is het dan een genade van God als je dan alles verlaat omwille van de dienst van Christus. Wat een liefdedienst. Het gaat vanzelf. De woorden 'van nu aan' zetten je zo in liefde voor God en Zijn dienst dat je vrijwillig alles achterlaat om Jezus te volgen.

Concreet? Eerst wierp je het net uit om vissen te vangen. Dat was goed. Dat is ook een goddelijk beroep dat je plichtsgetrouw moet uitvoeren. Maar nu werp je van Godswege het net van het Evangelie uit, om mensen te vangen, door ze te raken, met Gods Woorden, zodat u en jij, die Jezus nog niet volgt, Jezus, de Koning van alle Koningen gaat navolgen omdat je Hem lief krijgt, Die jou eerst heeft liefgehad. Wat een wonder. Moet u dan uw beroep zomaar achterlaten? Nee gemeente, dat geldt alleen wanneer Jezus u roept om Zijn Dienaar (dominee) te zijn. Dienaar van het Goddelijke Woord. Een gezant, een heraut met het gezag en de volmacht van Christus. Dat geldt niet alle mensen. Ik zeg wel: Jezus roept u door (de verkondiging van) Zijn Woord om Hem na te volgen. Hij roept u en zegt: 'Volg Mij.' 'Bekeert u en gelooft het Evangelie.' 'Verlaat de zonde.' Daarvoor gebruikt de Heere Jezus als de grote Visser der mensen, een mens, zoals wij, broos en zwak, om geen vissen te vangen, maar mensen voor het eeuwige leven te vangen door het Woord van God te verkondigen.

Ik denk dat we nu iets van Luthers gebedsworsteling aanvoelen. 'Trouwe God, ik ben begonnen te prediken en het volk te onderwijzen, maar het gaat niet, het gaat zo met horten en stoten;

maar dat doet er niet toe. Gij hebt mij bevolen Uw Woord te verkondigen, daarom zal ik het niet opgeven. Mislukt het, dan mislukt het U, gelukt het, dan gelukt het mij en U...'

Het is goed mogelijk dat dit gebed van Luther uit de tekstwoorden van vanmorgen is opgekomen: 'En Jezus zeide tot Simon; Vrees niet; van nu aan zult gij mensen vangen.' Luther verwachtte de vangst van God. Dat heeft de Heere Jezus in de verkondiging van Zijn Woord ook zichtbaar en tastbaar gemaakt. God zorgt Zelf door Zijn Woord en Geest voor een 1. horende schare, 2. een wonderbare visvangst en 3. vissers der mensen (VDM). Tot op de dag van vandaag. En dat uit eeuwige liefde, gemeente. Het is de liefde van Gods de Vader, de liefde van God de Zoon en de liefde van God de Heilige Geest.

Tot eer van wie?

Tot eer van God de Vader, tot eer van God de Zoon en tot eer van God de Heilige Geest. God drie-enig zij de eer en de glorie en de kracht in eeuwigheid gemeente.

Amen.